

Begåvning och begåvningsbedömning hos barn med kommunikativa funktionshinder

Annika Dahlgren Sandberg
Psykologiska institutionen
Göteborgs universitet

Sveriges Handikapppsykologers
Förening, Höstkonferens 2004-10-22

-
- ◆ Barn med typisk utveckling
  - ◆ Försenad utveckling
  - ◆ Typisk utveckling för ett funktionshinder
  - ◆ Avvikande utveckling för ett funktionshinder

Vilka jämförelser ska vi/kan vi göra?

Sveriges Handikapppsykologers
Förening, Höstkonferens 2004-10-22

Hur definiera begåvning

- ◆ I Kyléns termer med utgångspunkt i Piagets teori om kognitiv utveckling
- ◆ Det vi mäter med intelligenstest

Sveriges Handikapppsykologers
Förening, Höstkonferens 2004-10-22

Hur definiera begåvning, forts.

- ◆ Multipla intelligenser(Gardner)
  - Språklig
  - Logisk-matematisk
  - Spatial
  - Musikalisk
  - Rörelse
  - Interpersonell
  - Intrapersonell
- ◆ Sternbergs triarkiska modell
  - Analytisk
  - Praktisk
  - Kreativ

Sveriges Handikapp psykologers
Förening, Höstkonferens 2004-10-22

Val av testinstrument

- ◆ WISC
- ◆ Leiter
- ◆ Raven

I vilken utsträckning är testen

- Kulturberoende
- Språkberoende?

Validitets- och reliabilitetsproblem vid
testning av barn i allmänhet

Sveriges Handikapp psykologers
Förening, Höstkonferens 2004-10-22

Vilka svårigheter stöter vi på vid bedömning av:

- ◆ barn med synskada
- ◆ barn med behov av tecken till tal
- ◆ barn med autism
- ◆ barn med rörelsehinder/grav talskada

Sveriges Handikapp psykologers
Förening, Höstkonferens 2004-10-22

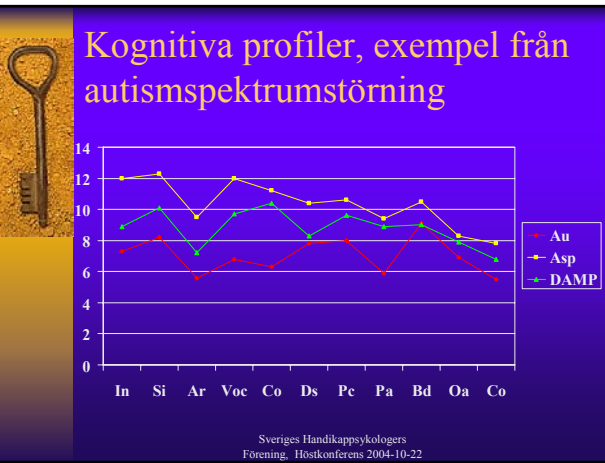

Problem med studier av kognitiva profiler och tolkning av ”profildata”

- ◆ Metoden i sig (standardisering utifrån barn utan funktionsnedsättningar; förfarandet – anpassa till funktionsnedsättning eller ej).
- ◆ Medelvärden som döljer den verkliga individuella profilen.
- ◆ Inga studier finns av HUR man löser uppgifterna

Sveriges Handikappspsykologers Förening, Høstkonferens 2004-10-22

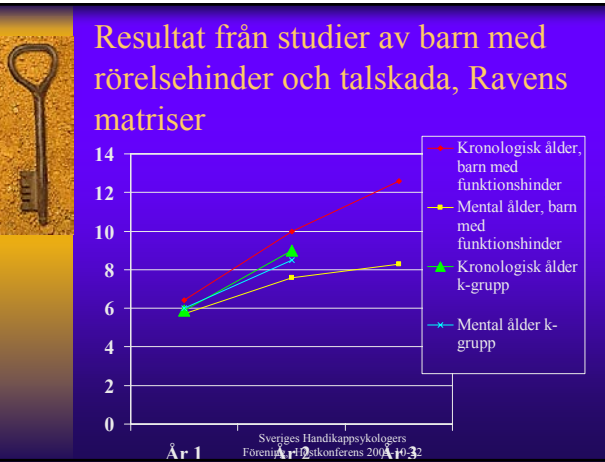

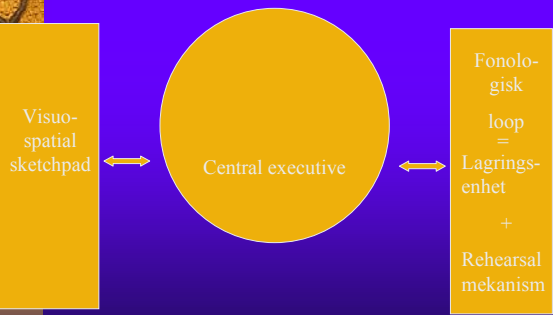

Arbetsminne

Baddeley & Hitch, 1974

Sveriges Handikapppsykologers Förening, Höstkonferens 2004-10-22

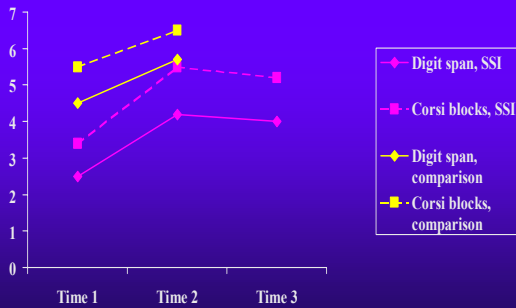

Minne

Sveriges Handikapppsykologers Förening, Höstkonferens 2004-10-22

Resultat, skillnad vx m utvstörning och mentalåldersmatchade barn

- Kortare minnesspan
- Effekt av ordlängd och likhet
- Lika bra på sifferrepetition fram- och baklänges
- Sämre än matchade barn på nonword span och Corsi block

♦ Tolkning

- Snabbare "blekande" pga sämre representationer
- Sämre representationer pga brister i kodningen - uppmärksamhet
- Sämre lager

Sveriges Handikapppsykologers Förening, Höstkonferens 2004-10-22

♦ Riktning

- Brister i kognitiv förmåga generellt kan ge svårigheter i WM
- Svårigheter med WM, t ex pga hjärnskada, kan ge upphov till svårigheter i inläring
- Bristande snabbhet i processande kan ligga bakom båda svårigheterna

---

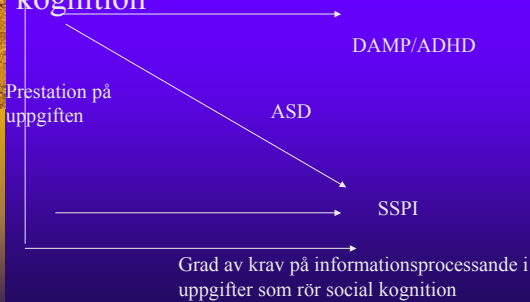

Schematisk presentation av resultat på uppgifter som antas mäta social kognition

---

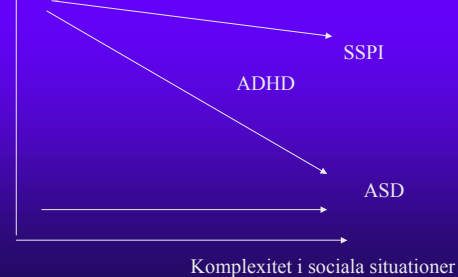

Men i vardagen...

Hantering av sociala situationer i vardagen

- ◆ Mångsidig testning av olika förmågor
  - T ex minne
  - Perception
  - Språk
  - Uppmärksamhet
- ◆ Språkliga och icke-språkliga test
- ◆ Kombinera med andra iakttagelser, både egna och andras
- ◆ Tolkning av resultat i ljuset av psykologisk teori och kunskap om det specifika funktionshindret

---
